

5. Попружук Р. О. Необхідні умови досягнення безпеки життєдіяльності // Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 18-20 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 47-49. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8141>.

ЗЕМЛЕТРУСИ, ЯК ГЛОБАЛЬНІ ПРИРОДНІ ВИКЛИКИ

*Іваненко Валерія,
здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне
виробництво, переробка сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Сучасний стан в світі характеризується розвинутою інфраструктурою, промисловістю, швидкими темпами розвитку індустріалізації, урбанізації, збільшенням інтернет-ресурсів та технологій, переходом від ручної праці до механізованої праці [1]. На жаль, в такому стрімкому розвитку світу, наша природа займає мало місця і постійно зазнає техногенного впливу, що спричиняє до зростання стихійних явищ, лих, бід, катастроф.

Одним з стихійних лих, яке займає перше місце за даними Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, в класифікації стихійних лих за кількістю загиблих та за заподіяною економічною шкодою є землетрус.

Землетрус забирає людські життя, руйнує інфраструктуру, історичні пам'ятки архітектури і мистецтва, приносить шкоду навколишньому довкіллю, змінює ландшафт місцевості, залишає людей без нормальних умов життєзабезпечення, призводить до економічної та гуманітарної кризи, змушує тисячі тварин та птахів емігрувати в пошукає їжі та води.

В світі жахливими підтвердженнями цього є 7 грудня 1988 рік, місто Спітак, Вірменія, коли за 19 хвилин нищівний землетрус забрав життя понад 25 тисяч осіб, поранення отримали близько 140 тисяч осіб, понад 514 тисяч людей залишилися без домівок, 970 тисяч людей потрапили в зону лиха, 40 відсотків промисловості Вірменії було зруйновано, повністю або частково. Тоді на допомогу місту відгукнулося 64 країни, що свідчило про небайдужість та бажання допомогти у подоланні цієї страшної події, у тому числі були і рятувальники з міста Миколаєва.

11 березня 2011 рік найстрашніший день в історії Японії, руйнівний землетрус спричинив радіаційну аварію на АЕС Фукусіма-1, викид радіоактивних речовин в океан становив на 20 відсотків більше, ніж на Чорнобильській АЕС. Незважаючи на те, що офіційно станція закрита вже майже 10 років, а з дня трагедії пройшло доволі багато часу, до сих пір частина території станції залишається забрудненою, тому викиди в океан і атмосферу

продовжуються, до того ж постала проблема [2], куди утилізувати забруднену воду та яким чином захоронювати забруднене розплавлене паливо.

Нещодавно, світ сколихнула серія масштабних і сильних землетрусів на південному сході Туреччини та на півночі Сирії, сила поштовхів землетрусів була відчутна в Румунії, Молдові, Грузії, Ізраїлі, Йорданії, Кіпрі, Єгипті, Лівані, Саудівській Аравії, Азербайджані, Вірменії та в деяких місцях півдня України. У цій природній катастрофі загинуло понад 35 тисяч осіб, отримали поранення понад 75 тисяч осіб, зруйновано понад 7 тисяч житлових будинків та знищена інфраструктура населених пунктів (на цей час).

За думкою сейсмологів в Україні землетруси можливі, але дуже рідко, вони не матимуть масштабного характеру, адже на території України немає активних епіцентрів. Біля кордону України на території Румунії є сейсмоактивна зона - це зона Вранча, вона може спричинити землетруси, а близьке сусідство мешканців заходу та півдня України з цією зоною повинно насторожувати людей та спонукати до вивчення та нагадування правил безпеки під час землетрусу.

Причинами найбільш руйнівних землетрусів є зрушення та стикання тектонічних плит, виверження вулканів, обвалення склепінь підземних карстових пустот, різкі коливання води в морях і океанах, вплив людини на навколишнє середовище, внутрішні зміни планети Земля [3], вплив сонця, космічних бур, явищ Космосу [4].

До характеристик сили і характеру землетрусу належать інтенсивність енергії на поверхні землі, магнітуда, глибина осередку [5].

Отже, дбайливе та свідоме ставлення людей до навколишнього середовища, екологічне виховання підростаючого покоління та молоді, думка про благополуччя та добробут майбутніх поколінь, врятує світ від землетрусів та планету Земля від зникнення.

Список використаних джерел

1. Цивільний захист [Електронний ресурс] : курс лекцій / уклад. В. М. Курепін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 92 с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8595>.

2. Піндера М. В. Захист населення і територій під час надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру громад // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості : тези доповідей за результатами тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 9 грудня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 40-43. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12077>.

5. Іваненко В. С. Зміна клімату: причини та наслідки // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості: матеріали доповідей за результатами проведеного спільного «круглого столу» обліково-фінансовий факультет, інженерно-енергетичний факультет, м. Миколаїв, 9 грудня, 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 45-48. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10685>.

4. Курепін В. М., Лазіс М. І. Секрети місяця: як супутник Землі впливає на наше життя // Глобальні виклики, загрози, можливості на засадах

результативного партнерства : матеріали щорічного тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті 22 квітня 2021 року : збірник тез доповідей. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 11-14.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9143>.

5. Цивільний захист: визначення впливу вражаючих факторів НС [Електронний ресурс] : метод. реком. з вивчення дисципліни та виконання самостійних творчих робіт для здобувачів вищої освіти спеціальностей 208 «Агроінженерія», 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» денної форми навчання / уклад. В. М. Курепін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 41 с.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9828>.

ВІЙНА І ДОМАШНІ УЛЮБЛІНЦІ

*Курепін Вячеслав Миколайович,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри методики професійного навчання,
Миколаївського національного аграрного університету*

Після початку повномасштабного вторгнення росії проти України тисячі українців покинули власні оселі [1], понад 600 тисяч - виїхали за кордон. На жаль, війна не пройшла повз домашніх тварин. Багато людей виявилися неготовими до війни, тому у час паніки вони почали відмовлятися від своїх домашніх улюбленців, залишили їх напризволяще. На межі виживання опинилися і люди, і тварини.

Тварини потерпали від холоду, голоду й страху через постійні вибухи та активні обстріли, через нестачу їжі та води, вони були максимально виснажені й зневоднені, деякі вже не могли ходити, частина з них померла. Страх, дезорієнтація – їх можна побачити в очах тварин, які досі переживають війну в Україні. Безхатніх чотирилапих після початку воєнного наступу окупанта на вулицях населених пунктів значно побільшало.

На жаль, дуже багато саме покинутих собак та кішок. Люди в паніці їдуть, кидаючи своїх тварин [2]: хтось прив'язує, хтось залишає їх просто на вулиці. Тварини як люди, хтось з них боїться, є тварини, які не бояться, які спокійні. Але більшість, звісно, під звуки сирени та вибухи дуже бояться. Вони забиваються в будки, вони стресують, хвилюються, дехто відмовляється від їжі. І тоді виникає питання: «Хто їх рятуватиме? Чи є місце чотирилапим у бомбосховищах?».

Сьогодні, можна побачити як господарі піклуються та хвилюються за своїх улюбленців. А в перші дні початку війни, коли було ще незрозуміло, яка буде ситуація, багато власників тварин брали їх з собою, організували для своїх улюбленців комфортні умови в машинах: ставили горщик, їжу, воду. Буквально весь день домашні тварини могли перебувати поруч з їх власниками, щоб у разі повітряної тривоги чи обстрілах могли потрапити в укриття разом з людьми. Для тих тварин, яких залишали вдома, про всяк випадок, лишали запас води, їжі так, щоб у разі чого вони могли побути якийсь час самі.